

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteckening.

Voor Soerabaya Ƴ jaar / 24.- Ƴ halfj. / 12.- Ƴ maand / 2.-
 • Java. „ de. „ 30.- „ de. „ 15.-
 • Buitend. „ de. „ 36.- „ de. „ 18.-
 • Europa. „ de. „ 50.-
 De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

DINGSDAG 24 DECEMBER 1861.

Prijs der Advertentie.

De prijs der ADVERTENTIE is Ƴ 1.- voor elke TIEN WOORDEN; behalve het angel.
 Advertentie met grote letters betalen dubbel.
 Iedere behalve na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
 Voor doorlopende annonces kunnen afschikkingen worden getroffen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel

Uithoofde van het Kersfeest zal morgen geen Oostpost uitgegeven worden.

VERTREK DER LANDMAIL

In de maand December den 26sten.

BERIGT.

H. II. INTEEKENAREN
OP DEN

OOSTPOST

DIE HUN ABONNEMENT OVER

1862

niet wenschen door te zetten, worden beleefd verzocht daarvan vóór 1°. Januarij a. s. aangifte te doen aan het bureau van dat blad, zullende bij niet tijdige opzegging het abonnement beschouwd worden, door te gaan.

ABONNEMENT PER JAAREANG.

Voor SOERABAIJA. Ƴ 18.-
 „ JAVA en de buitenbezittingen. Ƴ 20.-
 „ EUROPA, franco per mail. Ƴ 25.-
 De intekening en storting der gelden kan buiten Soerabaija geschieden bij
 den Heer H. M. VAN DORP, te Batavia.
 de Heeren DE GROOT KOLFF & Co. „ Sumarang.
 „ „ WETERMANS & Co. „ Pasoeroean.
 den Heer R. VAN WYCK, „ Padang.
 de Heeren W. EKHOUT & Co. „ Macassar.

Het kan de aandacht onzer geëhonneerden niet ontgaan zijn, dat sedert eenigen tijd weder beschouwende artikelen over onze koloniale aangelegenheden in den Oostpost zijn opgenomen, wij meenen niet onvermild te mogen laten voorbijgaan dat voldoende maatregelen genomen zijn om daarmede voort te gaan.

De uitgevers

(2593)

LE ROY & CO.

TARIEFSHERZIEING VOOR OOST-INDIE.

De vorige mail bragt ons het voorloopig ontwerp van wet tot regeling der inkomende en uitgaande regten in Ned. O. Indie, gelijk dit door den Minister van Koloniën aan de onderscheidene kamers van koophandel en fabrieken in het laatst der maand September, ter beoordeeling is toegezonden. Wij hebben van dat concept terstond met de meeste belangstelling kennis genomen, het vergeleken met dat, hetwelk in 1859 ten fine van consideratie en advies aan het Indisch bestuur was gezonden en tot ons groot genoegen al dadelijk ontwaard dat terwijl laatst gemeld ontwerp in hooge mate getuigde van groote verbetering en doortastenden overgang tot de beginselen van vrijen handel, het tegenwoordige zich mede gunstig onderscheidt zoowel door vereenvoudiging van omslag en formaliteiten, als door toonadering tot eene liberale handelspolitiek ofschoon niet in gelijke mate als het vorige concept. Reeds zijn in het algemeen overzigt kortelijk de hoofdbeginselen en bepalingen van het ontwerp aangestipt, hetgeen ons evenwel niet ontslaat van aan zulk een gewichtig stuk, een afzonderlijk artikel te wijden dat later zeer zeker nog door meerdere beschouwingen zal gevolgd worden. Al dadelijk moest het ons treffen dat er veel overeenkomst bestaat tusschen dit Tarief en de wenschen door onzen handelsstand zoo dikwerf in meerdere of mindere mate geuit. Toen in Maart of

April 1859 die handelstand kennis bekam van het vroegere ontwerp, betoogden de kooplieden van Batavia in hun adres van April dat het tegenwoordig hoogst onvoldedig en ingewikkeld douanestelsel en het hooge cijfer der inkomende en uitgaande regten inderland eene *dezelijke* herziening behoefde, vermits toch het inkomend regt op vele vreemde handelsartikelen enorm hoog was in verhouding tot derzelver oorspronkelijke waarde en dat dit vooral drukte op de inlandsche bevolking als voornaamste verbruikster van ordinaire katoenen en wollen stoffen. Vermindering van inkomend regt zou eene weldaad zijn voor millioenen inwoners dezer kolonie door de eerste levensnoodwendigheden zoo als kleding enz. in hun bereik te brengen tot prijzen die meer geëvenredigd zijn aan hunne middelen om zich dezelve aan te schaffen; het verbruik zou tevens vermeerderen, de belangen der schatkist niet benadeeld, maar integendeel de grootste drijfveer tot smokkelarij weggenomen worden, terwijl een vrijzinnig handelsstelsel in 't algemeen niet anders dan hoogst gunstig op de ontwikkeling van het handelsverkeer met Ned. Oost Indië zou terugwerken. Wij gelooven dat dit in algemeene trekken de waarachtige uitdrukking was niet alleen van den handelsstand te Batavia maar van allen die zoowel hier ter stede als elders het handelsbedrijf uitoefenen en met het Moederland of vreemde markten in relatie staan.

Welnu, *diezelfde* beginselen en overwegingen van algemeen belang beheerschen dit ontwerp even als het vorige en het wordt zelfs met rondheid erkend en op den voorgrond gesteld. Het zal geen betoog behoeven, zegt de Nota van toelichting, na op de bestaande hooge regten en het differentieel stelsel te hebben gewezen, dat zulke hooge regten voor de ingezetenen van Ned. Indië drukkend en voor het vertier van Europeesche voortbrengselen belemmerend zijn. Maar ook de bevoorrusting van den invoer uit Nederland en van den uitvoer derwaarts, door geheele of gedeeltelijke vrijstelling van regten kan in beginsel en uit het oogpunt van het algemeen belang bezwaarlijk worden verdedigd. Men ontwaart derhalve dat de Minister bij de samenstelling van het Tarief de na-deelen eener ingewikkelde wetgeving, verschil van tarieven, en van *differentieele* begunstiging, levendig heeft gevoeld. Maar, gelijk overal het geval is, waar eene groote mate van bescherming en kunstmatige bevoorrusting bestond, kon ook hier niet op eenmaal tot algeheele ontheffing en vrijheid overgegaan worden, maar is het reeds prijszwaardig dat men gaande weg tot een meer natuurlijk toestand tracht te komen; dat men reeds dadelijk zoodanige verbeteringen aanbrengt welke zonder gevaar voor te groote schokken kunnen ingevoerd worden en verieren traspzewijzen overgang betracht of voorbereidt. Van dat ware standpunt ook door de wetenschap der staatshuishoudkunde aangeprezen waar het gewichtige handels- of nijverheidsbelangen geldt, gaat ook het tegenwoordig voorloopig ontwerp uit, ofschoon met *meer* beperking dan het vorige. Wij zullen dit duidelijk doen uitkomen in de volgende vier hoofdpunten:

I. *Gelijke heffing in alle gedeelten* van Ned. Indië waar Nederlandsche tolkantoren zijn. Dit punt is van veel belang wanneer men het ingewikkelde der onderscheidene vigerende tarieven in aanmerking neemt. Dat *gelijkmatig* inkomend regt voor alle niet afzonderlijk bij het tarief genoemde goederen van buiten den Archipel afkomstig, bedraagt, behoudens enkele uitzonderingen, 6 pCt. der waarde, hetzelfde cijfer dat thans reeds bij den begunstigten invoer geldt. Beneden dat regt van 6 pCt. zijn noghans gesteld zoodanige goederen hoofdzakelijk strekkende tot het bouwen, uitrusten of herstellen van schepen, en wel om reden dat het naturalisatie regt van vreemde schepen niet meer dan 4 pCt. der waarde bedraagt. Moesten nu scheepshouwmateriaal 6 pCt. betalen, dan zou dit eene onbillijkheid en tevens een last voor de rederijen daarstellen. Vervolgens zijn nog als verdere uitzondering op het regt van 6 pCt. een aantal vrijstellingen opgenomen, hetzij als bekrachtiging van reeds nieuwe toekenningen, hetzij als uitbreiding of bestaande vrijdommen. In de Nota

van toelichting op art. 1 worden die vrijdommen bij name genoemd, zoodaende eenige verbodsbepalingen of hoogere regten dan 6 pCt. *Meerendeels* komen deze bepalingen overeen met hetgeen thans reeds bestaat. Onder de vrijdommen is ook, ingevolge de belofte des Ministers omlang gedaan, de rijst als voornaam voedingsmiddel opgenomen. De hoogere regten van 6 pCt. betreffen o. a. de artikelen bier, gambier, gedistilleerd, minerale wateren, tabak, snuif en sigaren (doch gelijk aan de laagst bestaande regten op dezen oogenblik) tabak in bladen, wijn (met wegvalling der onderscheiding van soorten).

Van grooter gewigt is nog:

II. Het aangenomen stelsel nopens de *differentieele* invoer regten.

a. zij zijn *alleen* behouden maar verlaagd, voor goederen die thans bij invoer met Nederlandsch *certificaat* van oorsprong of bewerking bevoorregt zijn, maar *niet* voor goederen die thans, ook *zonder* certificaat, alleen wegens *regtstreekschen* aanvoer uit Nederland, bevoorregt zijn. Onverschillig dus *van waar* aangevoerd betalen deze *hetzelfde* regt. Tevens is voor zoo veel noodig opgeheven het verschil van in en uitgaande regten wegens *de vlag* waaronder de in of uitvoer plaats heeft.

Deze opheffing van differentieele begunstiging naar mate van de herkomst of bestemming van het schip of de goederen zonder certificaat, is van veel belang, vooral na den tegenstaand welke dit beginsel, reeds in het vorig ontwerp opgenomen, heeft ondervonden bij de commissie uit de Bataviasche handelaren, welke in dat opzigt dus in lijnregten strijd zijn met het aanprijzend adres dat wij hierboven op het oog hadden. Wij voor ons geven de voorkeur aan de opheffing van deze bescherming als moettende onmiskenbaar het handelsvertier vermeerderen.

b. Geheel *zonder overgang* is ook opgeheven het verschil van regten op artikelen waarin Nederland een natuurlijk overwigt heeft b. v. boeken en kaarten, boter, genever, kaas en likeuren.

c. Met *driejarigen overgang* wordt mede opgeheven het verschil van regten op goederen waarvan de geheele vrijstelling of de beperking van regten tot 4 pct. in 't belang der nijverheid in Indië wenschelijk is, eene bepaling welke eene krachtige ontwikkeling van de Ned. Indische industrie moet in de hand werken. Daaronder behooren stoomwerktuigen, machinerien, en al wat voor fabriekwezen en scheepsbouw noodig is.

d. Eindelijk traspzewijze *vermindering* van differentieel regt tot op de helft, van zoodanige goederen waarvan eene algeheele gelijkstelling welligt nog bedenkelijk kan voorkomen. Zij worden na een *driejarigen overgang* op 6 pCt. met en 12 pCt. *zonder* Certificaat gebragt. Het zijn de navolgende goederen: gebakken aardewerk en porcelein, garen, glas en gliswerk, goud en zilverwerk, horlogien, goud passement, hoeden en potten, ijzerwerk gieten of gesmeed (voor zoo ver niet reeds begrepen in de vorige categorie), klederen, koperwerk enz. leder en lederwerk, lood, *manufacturen van katoen, wol enz.*; meubelen, papier, rijtuigen, klokken, pendules, vaat- en knipwerk, vleesch van alle soorten, zinkwerk, terwijl nog eenige andere artikelen op 9 pCt. *zonder* en 6 pCt. *met* certificaat worden gebragt zoo als klederen, muzikinstrumenten, schrijf en teekenbehoeften, verwaren, terwijl ook voor azijn, bier en wijn eenigzins een andere maatstaf word aangenomen. — De Minister voegt er evenwel bij, dat een *nader onderzoek* welligt zal doen zien dat uit die lijst van artikelen nog verscheidene kunnen wegvallen en waarvan dus het differentieel regt hetzij dadelijk hetzij met driejarigen overgang zou kunnen vervallen. Dit is als 't ware eene uitnodiging aan de kamers van koophandel en belanghebbenden om meerdere van die artikelen op de lijst aan te wijzen. Ook voor ons zou het niet onwenselijk vallen om nog meerdere vrijstellingen van differentieel regt te motiveren gelijk nader zal aange-toond worden. Het gevolg van de verlaging der bezwarende inkomende regten zal zijn en hierin drukt de Regering wederom dezelfde meening uit, als het adres van den handelsstand, — het gevolg zal zijn: dat het gebruik van Europeesche goederen zeer zal toenemen; dat de smokkelhandel die vooral

in katoenen goederen van Singapore uit wordt gedreven, grotendeels zal ophouden, uit welk een en ander, na eenige jaren van overgang te wachten is dat de ingezetenen van Ned. Indië de voortbrengzelen van Europa en Amerika en daaronder ook die van Nederland, tegen lagere prijzen in grooter hoeveelheden zullen verbruiken en dat die takken van Nederlandsche nijverheid welke wezenlijke levenskracht bezitten in bloei zullen toeneemen. Evenwel geldt deze beschouwing meer een vermindering waarvan afschaffing het gevolg is dan een blijvend differentieel regt.

Ter juiste beoordeeling dus van het tegenwoordig ontwerp in vergelijking met het vroegere dient hier opgemerkt te worden, dat in het vorig ontwerp na den driejarigen overgang, de differentieel regten wegens *certificaat van oorsprong* van alle uit Nederland aangevoerde goederen, geheel waren *afgeschaft* behalve op *manufacturen*, waarvoor een tienjarigen overgang werd gesteld; terwijl bij dit ontwerp, voor al de goederen waarop het differentieel regt trapsgewijze *vermindert* wordt, een differentieel regt van de helft *BLIJFT BESTAAN*. Het vorig ontwerp had tot uitgangspunt dat met 1864 geene differentieele regten meer zouden bestaan, met uitzondering van *manufacturen*, die eerst in 1870 tot een *gelijkmatic* regt van 6 % zouden dalen, terwijl dit ontwerp, na een overgang van 3 jaren, het differentieel regt tot een verminderd bedrag meestal een verschil van 6 % *handhaaft* voor alle die goederen welke hierboven onder litt. d zijn opgenomen.

In zoo ver was het vorig ontwerp dan ook uit een liberaal oogpunt beschouwd veel meer vrijgevig dan het tegenwoordige.

Het schijnt evenwel dat de Minister dat bezwaar gevoeld heeft, want in dit wetsontwerp komt de *gebiedende* bepaling voor dat de wet (ingevoerd met 1ste Januarij 1863) aan *herziening* onderworpen wordt voor 31 December 1863. Deze bepaling moet slaan op verdere vermindering of eindelijk afschaffing van het *differentieel* regt, omdat toch in het normaal en *gelijkmatic* inkomend regt van 6 % op de meeste goederen geene vermindering zal beoogd worden zoodat in dit opzicht niets te herzien valt.

Bovendien, de Regering zegt zelve bij de toelichting van art. 12 dat dit ontwerp alleen is een *overgangswet*. De *bedoeling* is om groote schokken te vermijden maar te streven naar een matig, *niet differentieel* tarief. Na vijf of zesjarige werking zal het tijdstip daar zijn om nategaan hoeveel *verder* men op den ingeslagen weg kan *voortgaan*.

III. Het differentieel *uitgaand* regt.

De beginselen daaromtrent aangenomen, zijn:
a. Beperking van het *uitgaand* regt alleen tot goederen die geheel of schier uitsluitend voor het verbruik *buiten* den Indischen Archipel bestemd zijn.

Dit in verband gebracht met de gehandhaafde vrijstelling van inkomend regt voor bijna alle voortbrengzelen van den archipel zal volgens de Regering te regt opmerkt, zeer strekken tot verlevendiging van den *Indischen* handel en velen die thans de havens van Java vermijden er heen lokken. Het is de algeheele vrijverklaring van den Indischen handel.

b. *Vermindering* en dus handhaving van het verschil van *uitgaand* regt wegens den uitvoer naar *Nederland*. Het verschil met hetgeen thans geheven wordt blijkt uit de volgende aantekening:

Japansche kamfer, sapanhout, foelie, noten muskaat en nagelen worden *vrijgesteld*.

Indigo en tin. Het bestaande matig regt is *bekouden* maar in Nederlandsch gewigt berekend.

Voor indigo zal verschuldigd zijn in plaats van 5 of 10 ct. per Amst. pond naar Nederland en elders, 10 en 20 cents. Voor tin 100 pond f 3.50 cents naar Nederland f 7 naar elders, in plaats van f 2 en f 4 met 5 ocenten.

Peper tegenwoordig ca. 5 en 10 pCt. der waarde; voorgesteld 6 en 9 %.

Huiden, tegenwoordig ca. 1 en 2 %, voorgesteld *gelijk* uitvoerregt van 3 %. Koffij 6 en 9 % of voor de koffij terugbrenging van het verschil van 6 op 3 %, terwijl voor suiker, thans vrij naar Nederland, een regt van 3 % is gesteld, als belangrijk artikel van opbrengst waarvoor geene reden tot algeheele vrijstelling bestaat. Overigens wordt op cochenille, tabak, thee en vogelnestjes wel een *uitgaand* maar geen *differentieel* regt geheven. Cochenille blijft 2 %, maar tabak wordt van 2 op 6 % gebragt, vooral omdat, nadat ten vorigen jare besloten werd de contracten *niet te verlengen* maar de teelt *geheel vrij* te laten, het van dubbel belang is te zorgen om op die wijze eene opbrengst aan de schatkist te verzekeren. Ditzelfde geldt voor de thee, die nu op een gelijk regt van 3 % wordt gesteld.

Overigens blijft volgens art. 6 voor Moeara Kompeh het bestaande niet differentieel tarief gehandhaafd, terwijl in Riouw, Celebes en de Molukken en de residentie Timor, van wege het Ned. Ind. Bestuur geene regten zullen geheven worden.

Ook hier moet in vergelijking met het vorig ontwerp aangetekend worden dat het minder vergaant dan het vorige. Daarbij werden zonder eenigzins tijd van *overgang* de *differentieele* *uitgaande*

regten *afgeschaft* en een *gelijkmatic* uitgaand regt geheven, onverschillig van de *bestemming* van tusschen de 3 en 6 %.

De Minister schijnt dus nog niet de overtuiging te deelen welke over 't vorig ontwerp door handelaren te Batavia en ook door kamers van koophandel in Nederland werd uitgesproken dat namelijk de afschaffing van de differentieel regten op den uitvoer der producten van onberekenbaren invloed zouden zijn op den bloei en de welvaart der kolonie.

De Minister heeft ook geene aandacht gevestigd op hetgeen zijn voorganger als reden der afschaffing opzaf, dat daar het meerendeel der producten als gouvernements producten naar de *Nederlandsche markt* wordt gezonden, het in billijkheid geen *bezwaar* kan geven het verschil van uitgaande regten waardoor men ook het overige deel als door kunst derwaarts wilde drjven, werd opgeheven, zonder overgangstijdsperk. (Mem. v. Toel. vorig ontwerp).

IV Afschaffing der 5 % additioneel, de entrepot en overscheepsregten en waaggelden. Alleen betaling van pakhuishuur en van werkelijk bewezen diensten zal voortaan van de goederen die niet in het vrije verkeer komen of van daar worden uitgevoerd, geheven worden. Met de 5 pCt. additioneel levert dit eene ontheffing op van circa f 100.000 blijkens de opbrengst van 1859. Voorts zal al wat de wijze van heffing betreft en niet reeds in de wet zelve is geregeld door den Gouv. Gen. worden bepaald, als beter bekend met de plaatselijke gesteldheid.

Ziedaar eene beredeneerde uiteenzetting en toelichting van de hoofdbeginselen van het ontwerp in vergelijking met het vroegere dat zoo veel bijval, ook bij anderzijdsche bestrijding heeft gevonden. Wij willen ons nog geen eindoordeel veroorloven. Wij zijn dankbaar voor het goede dat ook hier in voorkomt zonder over het hoofd te zien dat het in de twee *hoofdpunten* veel minder geeft dan het vorige. De handel zal zich nu maar ondubbelzinnig moeten verklaren, want het heeft al den schijn alsof het opperbestuur door adviezen van hier uit van gevoelen is veranderd.

Immers het vorige ontwerp is naar hier gezonden en onderzocht. Daarover in geadviseerd en gerapporteerd. De koloniale reactie in Nederland was woedend over het ontwerp Rochussen; deze, overgehaald tot dat geloof liet verder niet van de zaak hooren, schoon meermalen geïntepelleerd; is misschien zelf naderhand voor zijn eigen werk teruggeschrikt.

En *daarna* krimpt de Regering hare vroegere voorstelling in. Welnu, regtigt dit niet *den schijn*, dat de tegenwoordige Minister, lettende op dien berg van Indische en van Nederlandsche bezwaren, is teruggedeinsd en nu, bij al het goede dat wij gaarne erkennen dat in het ontwerp ligt, eigenlijk *minder* liberaal wordt dan de afgetreden voorganger toen deze zich nog slechts *gematigd* liberaal noemde!

Evenwel, toen bestond de oorlog in Noord-Amerika nog niet die van zulk een nadeeligen invloed op de katoen industrie kan worden, eene bedenking die den Minister kan hebben weerhouden om veel verder te gaan.

In allen geval en behoudens nader onderzoek hebben wij het als een eerste pligt der Indische pers beschouwd een, naar wij ons vleijen zaakrijk hoofdartikel reeds dadelijk te geven, opdat de handel en verdere geïnteresseerden het onderwerp wikkelen en wegen.

Op Woensdag den 8sten Januarij 1861

zal ten burele van den Resident van Soerabaja

EENE UITBESTEDING.

worden gehouden voor den overvoer van STEENKOLEN, van uit het hoofddepôt te Soerabaja.

naar AMBOINA 1000 ton.

TERNATE 600 "

BRMA 500 "

De voorwaarden dezer uitbesteding liggen ter inzage op gemeld bureau.

SOERABAYA, 23 December 1861.

Namens den Resident,

De Secretaris,

CHS. TROMP.

(2026)

De Resident van Soerabaja maakt bekend, dat in stede van op

Maandag den 16den December 1861,

de geannonceerde veiling van 400.000 AMSTERDAMSCHES PONDEN DOORGEKAPT KOPERGELD, op dezelfde voorwaarden zal plaats hebben op **Woensdag den 15den Januarij 1862.**

Soerabaja, 6 December 1861.

Namens den Resident,
De Assistent-Resident voor de
Comptabiliteit,

(1941)

W. HAPPE.

POST-KANTOOR.

Vrijdag den 27sten December a. s.

des voormiddags ten tien ure,

zullen voor BANJERMASING en BAWEAN, brieven pakketten worden gesloten.

SOERABAYA,

24 December 1861.

(2036)

De Post-Kommis,

G. WELTER.

Op Woensdag den 15den Januarij 1862

zal ten burele van den Resident van Soerabaja, eene

UITBESTEDING

worden gehouden voor den overvoer van zout uit het hoofddepôt te Grissac naar:

Padang. 350 koijangs.

Priaman. 1600 "

Aljer Bangles. 120 "

Benkoelen. 350 "

Palembang. 1000 "

Banjermassing. 360 "

Sampit. 80 "

Pontianak. 900 "

Sambas. 100 "

Singkawang. 68 "

Soengi Baija. 60 "

Mampawa. 45 "

De ter zake betrekkelijke voorwaarden, liggen op gemeld bureau ter inzage.

SOERABAYA,

den 30 November 1861.

(1924)

NAMENS DEN RESIDENT,

De Secretaris,

CH. TROMP.

BEKENDMAKING.

Wordt bekend gemaakt dat gedurende het jaar 1862 de sluiting der postpakketten bestemd voor de verzending naar Europa, met de overlandmail bij het postkantoor te Soerabaja voorloopig op dezelfde datum als voor 1861 zal plaats hebben.

SOERABAYA, den 23 December 1861.

Namens den Resident,

De Secretaris,

CHS. TROMP.

(2025)

De ondergeteekende brengt ter kennis van het publiek, dat ter viering van het aanstaande nieuwjaar, het afschieten van vuurwapenen en het afsteken van vuurwerken op en in de nabijheid der openbare wegen verboden is.

SOERABAYA,

20 December 1861.

(2019)

De Assistent Resident

voor de politie,

E. DIJCKSTRA.

UITBESTEDING.

Op den 23 Januarij 1862,

des voormiddags ten 9 ure, zal ten Burele van den ondergeteekende, ingevolge bekomena magtiging publiek worden uitbesteed, den overvoer naar en de oprigting te Atapoepoe (Timor van eenige alhier gereedgemaakte houten gebouwen en bij mislukking daarvan slechts het vervoer dier goederen benevens den overvoer van eenig personeel.

De voorwaarden liggen dagelijks, zon en feestdagen uitgezonderd, van 8 tot 1 ure, ter inzage op genoemd Bureau, waar tevens nadere inlichtingen kunnen verkregen worden.

SOERABAYA,

den 19den Dec. 1861.

(2027)

De Luitenant Kolonel.

Onder Directeur der Genie

in de 3 Milt. Afd. op Java,

J. C. H. STEINMETZ.

(Voor het land) Naar aanleiding eener van hoogerhand bekomen magtiging, (*Java Courant* van 27 November 1861 No. 95) zal op **Woensdag den 15 Januarij 1862 des morgens ten 9 ure**, door den ondergeteekende ten zijnen burele publieke

UITBESTEDING

worden gehouden, voor de levering van eenige *algemeene* behoeften voor de artillerie, nader omschreven in de concept voorwaarden welke van af den 27sten December aanstaande, ter speculatie van gegadigden, dagelijks van des morgens 8 tot des middags 1 ure (zon en feestdagen uitgezonderd) ten burele van den ondergeteekende ter lezing zullen liggen, alwaar mede eene opgave der marktprijzen van de te leveren artikelen zal zijn gedeponeerd.

De Luitenant-kolonel,

Kommandant der artillerie

in de 3de militaire Afdeling op Java

VAN REEDE VAN OUDTSHOORN.

(1965)

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Vrijdag den 27sten December 1861.

Bij de Weeskamer in de stad van onderscheidene Sterfboedels.

Op Zaterdag den 28sten December 1861.

Bij de Marine Pakhuizen in de stad van overtollige en onbruikbare Marine goederen, en 60 zakken suiker van de Factorij der Nederl. Handels Maatschappij.

(2000)

Op Maandag den 30sten December 1861.

Bij den heer D. D. VAN BOECKHOLTZ, in de chineesche kamp van diverse goederen van de firma ADAM & CO, zullende op deze vendutie geene goederen mogen worden bijgebragt.

Op Dingsdag den 31sten December 1861.

Bij den heer ROMER, in de stad van meubelsaire en diverse goederen wegens vertrek.

(2024)

Op de VENDUTIE

van 28 dezer

bij de Marine pakhuizen in de stad zullen door den agent van de factorij alhier, nog worden verkocht :
60 zakken bruine STROOPSUIKER alkomstig van de fabriek BOEDORHAN. (2030)

Op de VENDUTIE

van den 30sten dezer,

zullen nog worden verkocht :

100 rollen DAKVILT.

1 kist superieure qualiteit ENGELSCH TAFEL-MESSEN.

Een nieuwe TENTWAGEN uit de fabriek van ZAKARA & AUDINEAU Batavia.

Eene gebruikte ENGELSCH VIS - à - VIS. LOODWIT.

ZINKWIT en MENIE. (2021)

VENDUTIE.

Op Maandag den 30sten dezer

in het vendulocaal

van

D. D. VAN BOECKHOLTZ,

voor rekening van de heeren

ADAM & CO.

Van de volgende pas aangebragte goederen als :

ENGELSCH PROVISIEN bestaande uit :
ZALM, ZUREN, SAUZEN, GEROOKTE HARING, MOSTERD, JAMS & GELEYEN, BESCHUIT en WIJN-AZIÏN.

ENGELSCH PORTER in heele en halve flesschen. PALE ALE.

Diverse soorten WIJNEN als :

MADEIRA

RHIJNWIJN van diverse merken.

ROODE WIJN van goede qualiteit.

PUIKE CHAMPAGNE.

GEMBER WIJN.

COGNAC.

RONDE en VIERKANTE KARPETTEN.

ALCATIEVEN

OMSLAGDOEKEN met nagemaakte tijgervellen.

WITTE en GEKLEURDE HEMDEN.

MODEWAREN, JAPONNEN, etc.

NAGEMAakte BLOEMEN.

GEKLEURD FLANEL.

HANDDOEKEN GOED.

LINNEN en KATOEN DRILL.

BROEKEN GOED.

BORSTROKKEN.

KLANBOE GOED.

SERVETTEN GOED lang 42 ellen.

WITTE ZAKDOEKEN.

LAKEN.

WIT en GEKLEURD KAMERDOEK.

NAGEMAakte BATIK SABONGS en SLENDANGS.

CHITZEN.

WITTE KOUSEN en SOKKEN.

ENGELSCH WAGENTUIGEN voor 2 en 4 PAARDEN.
waaronder geschikt voor Sydney paarden.

BENDYTUIGEN.

ZADELS.

IMITATIE LEDER.

GROOTE SPIEGELS met vergulde lijsten.

REVOLVER PISTOLEN in kistjes met toebehooren.

MESSEN en VORKEN waaronder van plect.

GROOTE ZAGEN.

PATJOLS.

HOEPEL IJZER.

KLOKKEN met en zonder wekkers 8 dagen loopende.

HANGLAMPEN met KRISTALLEN VERSIERSELEN.
KANDELAREN. enz. enz. enz.

Daags te voren te bezigtigen.

N.B. Op deze vendutie mogen geene goederen bijgebragt worden. (1936)

Op bovenstaande VENDUTIE zullen nog worden verkocht :

50 picols Japansch Koper.

(1938)

ADAM & CO.

VENDUTIE

Op een nader te bepalen dag

in den loop der maand December

zal bij de ondergeteekenden op hunne vendutie verkocht worden:

Het becht en sterk, Nederlandsch Indisch kopervast en gekoperd brikship

CAROLINA AMELIA,

Groot 85 lasten.

met deszelfs INVENTARIS, STAAND en LOOPEND WANT, ZEILEN, RONDHOUTEN enz. enz. zoo als hetzelfde alhier ter reede is liggende.

(1946)

LE ROY & CO.

Op eenen nader te bepalen dag

ZAL WEGENS VERTREK

DOOR

D. D. VAN BOECKHOLTZ,

vendutie worden gehouden :

Van den Inboedel van den Heer

BOUMEESTER,

bestaande uit :

Goed gedresseerde en hardlopende WAGEN en RIJ-PAARDEN, WAGENS.

Een BILLARD.

Diverse MEUBELN, SPIEGELS, SCHILDERIEN, HANG- en TAFELLAMPEN, Europeische KOEBEESTEN, HERTENBEESTEN, Fraaije BLOEMEN in Potten, enz. (2037)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

Vertrekdagen der Stoomboot
OENARANG,

Kapitein S. VAN HULSTIJN,

gedurende de maand Januarij.

van Soerabaya naar Samarang en Batavia
den 3den en 17den.

Le Agenten,

(1919)

ADAM & CO.

STOOMVAART

Langs de Noordkust van Java.

Gedurende de maand December

vertrek der stoomschepen van SOERABAYA

via SAMARANG naar BATAVIA bepaald op

den 7den, 15den, 23sten, en 29sten.

Adres bij,

(1917)

W. CORES DE VRIES.

**HET STOOMSCHIP
KONINGIN DER NEDERLANDEN.**

Kapitein **Lewis.**

Vertrekt naar BANJERMASSING via BAWEAN,

op Vrijdag den 27sten December

des namiddags ten 2 ure.

Adres bij

(2031)

W. CORES DE VRIES.

HET STOOMSCHIP MENADO.

Kapitein **Couteron.**

Vertrekt naar BATAVIA via SAMARANG,

op Zondag den 29sten December.

Adres bij

(2032)

W. CORES DE VRIES.

VERTREK VAN SCHEPEN

Voor Passage naar Nederland

om direct van Soerabaja te zeilen tegen einde Januarij a. s. wordt eene schoone gelegenheid voor familien en enkele passagiers aangeboden met het 1ste klasse snelzeilende Nederlandsche fregatschip

MARIA ELISE,

Kapitein **THEONAS SCHUT,**

Aan boord is een getaximeerde Doctot en eene melkgevende koc. Adres

Le Agenten,

(2017)

P. KERVEL & CO.

IJS

IJSKAANTJES van 10 π te bekomen aan het IJSHUIS van

A. H. DEELEMEN.

tegen 10 cent het pond.

Het IJSHUIS zal van des morgens 9 tot 12 en des namiddags van 3 tot 6 ure geopend zijn. (1899)

Debiteuren en Crediteuren in den boedel van wijlen mijnen echtgenoot, den WelEdol Gestrengen Heer C. J. HOFFMAN te Pasoeroean, worden verzocht binnen eene maand aangifte of betaling te doen aan mijne gemagtigden de heeren J. C. LEYFELDT te Soerabaja en E. P. VAN JAROSCHKA POHL, alhier.

Pasoeroean,

23 December 1861.

(2034)

De Executrice,

F. VAN HAASSEN.

Weduwe **HOFFMAN.**

300 Ton POELOELAUT STEENKOLEN,
dadelijk leverbaar.

Te bevragen bij

(2039)

REC LENNAN & CO.

ETABLISSEMENT GROEDO.

Onze HOUTSTAPELPLAATS te GROEDO,

is van HOUTWERKEN, van alle dimensien ruim voorzien en kunnen orders ten spoedigste geëffectueerd worden.

Prijs der GEZAAGDE HOUTWERKEN.

100 % boven Tarief en minder

naar gelang der dimensien.

(1481)

ZANTHUIS & CO.

PAS ONTVANGEN.

AMERIKAANSCH HARST, ZWEDSCH TEER en PEK, KOOLTJEER, EUROPEESCH en MANILLA TOUW-
WERK in alle dimensien, GEMOETJE TOUW, LIJ-
NEN, ZWILDOKK, Z-ALGAREN, gesorteerde IJZEREN
en KOPEREN SPIJKERS, RIJTUIGSPIJKERS, BAL-
LASTSCHOPPEN, LIJN-OLIE, TERPENTIJN, alle
soorten VERW, groote en kleine BLADEN ZINK, ZINK-
SPIJKERS, KLINKNAGELS, BESTE ENGELSCH
VIJLEN in soorten, groote KRAAN- en TREKZAGEN,
IJZEREN en KOPEREN HANG-, DEUR- en KAST-
SLOTEN, alle soorten BLOKKEN, KABEL- en TUIG-
KETTINGEN van alle dimensien, alles tegen verminderde
prijzen.

bij

(2014)

J. LLOYD & CO.

Tocan J. LLOYD & CO,

di Kalimaas.

Baroe trima ini barang barang dan bolee dapet pada
dianja dengen arga koerang, adanja.

Damar amerikan, teer dan pik zweedsch,
koolteer, Roepa roepa tall blanda dan manilla,
tall gemoette, tall ketjil, kalo latjar, be-
nang latjar, pakoe beste dan tembaga roepa
roepa, pakoe kereta, minjak tjat, terpen-
tijn, tjat roepa roepa, zink, lembar besar dan ke-
tjil, pakoe zink, pakoe kellingan, kikir inge-
ris No. 1 roepa roepa, gradjie besar dan ketjil,
slot gantong, slot platoc dan slot lemarie
dari beste dan tembaga, blok roepa roepa, ran-
tee djangkar dan rantee talle. (2020)

ONTVANGEN

in het

HEEREN MODEMACAZIJN

VAN

W. A. DE VEIJ,

ZWARTE

EN

GERLEURDE

MASKERS.

(2015)

De ondergeteekende voornemens zijnde
op 1° Januarij aanstaande
hunne tokozaken, te likwidieren, zullen van heden
af niet anders dan à Contant de onder-
staande artikelen tegen de volgende
prijzen uitverkoopen.

ALS:

ROTER VAN DER LEEUW,			
HAMMEN.			
ROLPENS	in groote stopflesschen,		
ROOKWORST,	do. do.		
KETTING SAUCIJS,	do. do.		
PEKEL WORST.	do. do.		
DO. SPEK,	do. do.		
ROOK DO.	do. do.		
OSSEN GEHAKT,	dubbelde blikken,		
DO. DO.	heele do.		
DO. DO.	halve do.		
KALF, DO.	dubbelde do.		
DO. DO.	heele do.		
DO. DO.	halve do.		
KEULSCHE FRICADEL.	heele do.		
DO. DO.	halve do.		
KALF KARBONADE,	heele do.		
DO. DO.	halve do.		
DO. SCHIJF,	dubbelde do.		
DO. DO.	heele do.		
DO. DO.	halve do.		
OSSEN ROLLIADEN,	do. do.		
KALF DO.	do. do.		
DO. DO.	heele do.		
LAMSKOTTELETTEN,	in halve do.		
HAZEN PEPER,	" " do.		
EXTRACT KALF SOEP,			
DO. OSSEN DO.			
DO. GROENTENS DO.			
DO. HOENDEERS DO.			
DO. RAGOUT DO.			
DO. JULIENNE DO.			
STOOM ZALM 1/1 blikken, hollandsche,			
DO. DO. 1/2 do. do.			
DO. DO. 1/1 do. engelsche,			
DO. DO. 1/2 do. do.			
ROOK DO. 1/1 do. do.			
DO. DO. 1/2 do. do.			
LENGVISCH, in do.			

SAUCIJS DE BOLOGNE van onderscheidene grootte

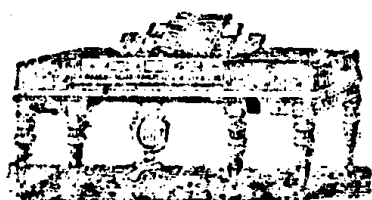
GEROOKTE OSSENHAAS in blik,			
HUTSPOT,	do.		
GEBRADEN PALING,	do.		
ENG. BOKKING,	do. 24 stuks,		
ZWEZERIKKEN,	do.		
VINKEN,	do.		
PLUVIEREN,	do.		
PATRIJZEN,	do.		
LEEUWERIKKEN,	do.		
TALINGEN,	do.		
WILDE HAAS,	groot blik,		
OSSEN HAAS,	1/1 do.		
DO. DO.	1/2 do.		
BIEFSTUK,	1/2 do.		
SAUCIJSSEN,	1/1 do.		
OESTERS in blik.			
WESTPAAISCHE WORSTEN.			
Nieuwe HARING.			
ROOKVLEESCH in zakken.			
ANSJOVISCH in fleschen.			
SARDIJNTJES.			
GROENTENS in keulsche potten.			
ROODE KOOL in groote stopflesschen.			
ZUUR DO. do. do.			
SNIJBOONTJES.	do. do.		
SPIEGIE BOONEN.	do. do.		
BLOEMKOOL.	do. do.		
ANDJIVIE.	do. do.		
ROPERWTJES in blikken.			
WORTELTJES do. do.			
REULTJES.	do. do.		
ANDJIVIE do. do.			
SNIJBOONTJES do. do.			
BRUSSELSCH KOOITJES.			
KRUISBESSEN.			
SELDERIJ KOPPEN.			
LOF VAN CHICOREE.			
SPIEGIE BOONTJES.			
APFELPENT.			
PEREN in WIJN GESTOOFD.			
APPELEN DO.			
DEENSCH ASPERGIES 1/1 blik.			
HOLLANDSCHE DO. 1/1 do.			
DO. DO. 1/2 do.			
ASPIEGIE PUNTEN 1/2 do.			
MEEL in blikken van 15 lb.			
ZWITSERSCH KAAZ.			
GEZUIVERDE ARROWROOT in bottels.			
GORT in groote stopflesschen.			
DO. do. bottels.			
SODABESCHUIT in 1/1 blikken.			
CAPTAIN DO. do. do.			
CRACKNEELS DO. do. do.			
QUEENS DO. do. do.			
MIXED DO. do. do.			
ARROWROOT DO. do. do.			
PIC-NICS DO. do. do.			
CANARIE ZAAD per bottel.			
GROS POIS in 1/1 blikken.			
PETITS DO. do. 1/2 do.			
DO. DO. do. 1/3 do. de Lubee.			
SAUMON à L'HUILE in blik.			
DIVERSE PATES TRUFFES.			
LIEVRE TRUFFE.			
ROGNONS DO.			
BECCASSE DO.			
VANNEAU DO.			
PIEDS DE PORC DO.			
PLUVIERS DO.			
SAVIGNON.			

SAUCIJS TRUFFES.	9.50
BOUTELON GRAS.	1.50
LAIT DOUX.	1.25
CHAMPIGNONS.	2.—
CELÉRIS AU JUS.	1.75
CAPRES FINES.	1.25
OLIVES.	1.10
DIVERS HOLL. ZUUR in witte stopf.	2.—
DO. DO. DO. do. gewone do.	1.75
DO. DO. DO. do. kleine do.	1.25
DO. ENG. DO. do. do. do.	1.—
DO. DO. SAUSEN.	1.—
GEMBER in potten.	3.25
ENGELSCH MOSTARD.	1.10
SMIRNA VIJGEN in blikken.	5.—
DIVERSE VRUCHTEN AU JUS, fransche.	2.50
DO. DO. DO. BRANDY do.	9.50
DO. DO. DO. NATUREL hollandsche	1.50
GEDROOGDE PRUNES d'ENTE fransche	3.—
DO. PEREN in stop flesschen	3.—
DO. APPELEN	2.50
DO. TAFEL ROZIJNEN	3.—
DO. KRENTEN	2.—
DO. SNIPPERS	3.—
GENUA SUCADE	3.25
VERMICELLI	2.25
SOEP FIGUREN	3.—
POEDER CHOCOLADE à la vanille	2.50
DO. DO. gewone	2.—
DIVERSE fransche GELEI in fleschjes	1.—
DO. engelsch DO. " potjes	1.50
EAU DE FLEURS D'ORANGERS	1.10
GESORTEERDE fransche SIROPEN	2.50
SIROP DE PUNCH fransche	2.50
DIVERSE LIKEUREN VAN FOCKINK 1/2 bottle's	1.50
DO. fransche 1/1 do.	2.50
MARASCHINO	2.50
ROSOLIO LIKEUR	2.50
ZAKKIJ	2.—
BOONKAMPS BITTER 1/2 fl.	2.—
MAAG DO. 1/2	1.50
POMMERANS SPIRITUS 4 fleschjes voor	1.—
VLEIENDEKSALS DIVERSE grootte perstel van 12	15.—
WIT PORSELEINEN THEE SERVIES	12.—
KOPERKANTOOR LAMPEN	8.—
GROENE ZEEP in stopflesschen	2.50
GROOTE HANGLOTEN voor pakhuizen	4.—
STELLEN van 6 stuks GESCHILDERDE BLIKKEN	
TROMFELS	12.—
RHUM DE LA JAMAÏQUE in 1/2 fl.	1.50
DIVERSE IJZEREN KEUKEN GEREEDSCHAP- PEN DO BLIKKEN CAFETIÈRES met } tegen zeer KOMFOOR } lage prijzen	
ENG. JAGTKRUID in 1/1 blikken	2.—
DO. DO. DO. " 1/2 do.	1.—
Deze provisien van ALBERDINGK THIJM, SCHALKAMP, NIEUWENHUIS, THEYSSONNAU, CHAUVET enz. worden voor zeer puik gegarandeerd.	
(1855) DE STURLER & FAGNOTTI.	

Ten gevolge van bo-
venstaande annonces
verzoeken wij beleefte onze debiteuren aan wien
reeds rekeningen zijn gepresenteerd geworden, om de-
zelfde vóór ultimo. December aanstaande niet betaling te
willen honoreren.

(1856) DE STURLER & FAGNOTTI

J. J. UTZMANN
PIANO FABRIKANT.

Hoeft de eer aan het Soerabaijisch publiek mede
te deelen dat bij hem gelegenheid bestaat voor
het STEMMEN VAN PIANOS bij abonnement.
Prijs per 3 maanden..... f 21.—
PIANOS en ORGELS te koop.
(1857)

Puik MANILLA CIGAREN
BESSEN en AVII GANEVER.
Fokking's, Bonekamp
en

POMMERANZEN BITTER.
bij
(2012) **C. H. GRIMM.**

Met het kersfeest en nieuwe-jaar.
Bij bestelling verkrijgbaar als vroeger
CHRISTMA'S KAKE
PLUM KAKE
EN
KERSKRANSEN.
bij
(2023) **C. H. GRIMM.**

PAS ONTVANGEN
BIJ
HAYE EN VAN MARLE.
VERSCH E DAMMER KAAS.
(2015)

per **ELECTRA en SIRIUS.**
BONBONS en CHOCOLADEWERKEN.
SIROPEN.
VRUCHTEN OP WATER en BRANDEWIJN,
FOIE GRAS van HENRIJ à Strasbourg.
FRANSCH E DESSERT BISCUITS.
(SPÉCIALITÉ DE PETITS TOURS.)
Engelsche geassorteerde
BISCUITS.
PUIKE VLEESCHEN, GROENTENS.
VRUCHTEN en ZUREN.
bij
(2011) **C. H. GRIMM.**

Voortdurend Verkrijgbaar
Beste kwaliteit
SCHEEPSBESCHUIT
à f 16.— de 100 Amst. ponden.
bij
(1838) **J. JELLEMA.**

IN COMMISSIE ONTVANGEN
per laatste Mail.
Een groot factuur
ZILVER en GOUDWERKEN
waaronder prachtige Garnitures
Fabrikaat van Parijs en Genève van
den laatsten sijnak.
Verders een groot assortiment
Kabaijenknoopen, jakkenknoopen.
Horologie sleutels enz.
(2020) **F. KIEL.**

MAATSCHAPPIJ TOT NUT VAN TALGEHEEN.
Door de Directie is tot Bibliothecaris benoemd de heer
P. KAMP. contro'eur bij de in- en uitgaande regten
alhier, bij wien iederen *Zaturdag des voormiddags ten*
elf tot één ure, boeken ter lezing kunnen worden ver-
kregen. *Catalogussen* zullen spoedig aan de leden
worden toegezonden.
Tot het ontvangen van boekgeschenken beveelt zich
de Directie bij voortdurend aan.
Namens de Directie
(2033) *De Secretaris,*
M. VAN DEN HEUVELL.

SOCIETEIT CONCORDIA
THE DANCANT
op den 1sten Januarij 1862.
Namens de Directie,
(2033) *De Secretaris,*
STOELMAN.

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.
Ongesteldheid der maag en der lever.
Zelden wordt een man behoorlijk gewaardeerd gedu-
rende zijnen leeftijd, maar wanneer zijnen naam op een-
maal roemruchtig wordt dan moet interdaad zijn genie-
of goed geluk ons verwonderen.
Hij wordt met eer bekroond die het menschelijk geslacht
vrijwaart voor pijn, ziekte en ontzorging. Niet allen
is dit veel beteekenend triomf bereikt geworden in Groot-
Brittanje, maar ook in Amerika in Holland in de Oost en
West Indiën waar deze overgelijkelijke Pillen noodzakelijk
zijn geworden in elk huisgezin. Slechte spijsvertering zoo-
heerschend in de verzorgde luchtstreek geneest terstond
door dit magtig geneesmiddel, hetwelk in Suriname en Java
is ingevoerd geworden in de hospitalen, en duizenden,
welke geene anders uitkomst voor hunne elende zagen
dan het graf, betuigen er hunne dankbaarheid voor.
Ad. f 1.— f 3.— en f 5.— per doos of pot, naar
gelang van derzelver grootte, bij
(1863) **LE ROY & CO.**

HUWELIJKEN.

GETROUWDE:

JOHN G. COOK

MET

EMILY INTVELD.

SORABAYA, 14 December 1861.

(2033)

STERFGEVALLEN.

Heden overleed na een langdurig en smartelijk lijden, na een veertigjarige Echtvereniging, mijnen geliefden echtgenoot C. J. HOFFMAN, in den ouderdom van ruim zestig jaren, diep betruurd door zijne nagelatene betrekkingen.

Algemeene kennisgave.

F. HOFFMAN.

(2018)

Geboren van Hansen.

Heden overleed tot onze bittere droefheid onze jongste lieveling JAN ALBERT bijna vier maanden oud.

SORABAYA,

H. W. C. A. POSTMA.

21 December 1861.

J. C. S. POSTMA.

Eenige kennisgave.

(2022)

VOOR DE ARBEIDEN.

Aan de gemeente alhier wordt bekend gemaakt, dat ingevolge de bepaling bij Gouvernements besluit van den 1sten Mei 1831 No. 4. de gewone drie maandelijksche huiscollecte over het 4de kwartaal 1861, ten voordeele van de protestantsche armen dezer gemeente zal gehouden worden, als volgt:

Op Vrijdag den 21sten December 1861.

Door den Heer VAN LAKKVELD.

Krambangkale met dwarsstraten en Kamadjen.

Door den Heer HARTVELD.

Chineesche kamp, bezuiden de groote handelestraat, kavelste Kam-jement, Semoet, Pedjigillen, Kalie Anjar, Oendian en Penele.

Op Zaterdag den 22sten December 1861.

Door den Heer SWART

Chineesche kamp, benoorden de groote handelestraat, officiers Kampement, Kalieemas, Oostkade, Pagirien en het Mariae Etablissement.

Door den Heer VAN TIJEN.

De Kalieemas, Westerkade, de Kindersteeg, Kabilen, Werfstraat tot aan de Boomstraten, 1ste, 2de en 3de Kaliesokot.

Door den Heer GIMMERG.

Nieuw Holland, Pesipen, Rustenburgerpad, Essendoorlaan, Griesweesche Weg

Door den Heer HOOGLANDT.

De weg van Kapetrien, de Kanoetransche dijk tot aan de Diaojio,

Kocpang, Sawaha, Enbang Masang en Boebuetan.

Door den Heer BRIJER-NCK.

Komedieplein, officiers privillejen, Heerestraat en Boomstraat.

Op Dinsdag den 31sten December 1861.

Door den Heer BONMAN.

Schoolstraat, Willemplein, Willemkade, Beaulvriestraat, Emlenstraat, Societij of Bergstraat, Overvaarstraat, Regenstraat, Pekjongkade en Gatoetan

Door den Heer STRUP.

De oude Pascebrua, Panangilan, de Heerenweg en weg Prabun of de Simpangse weg, de laan van Simpang, het Hospitaal, Katabing, Podjak en Gentoeng.

SORABAYA, den 21sten December 1861.

Namens den Kerkenraad

der protestantsche gemeente,

SCHEEPTE.

NEDERLANDSCH INDIE.

SORABAYA den 21sten December 1861.

Opgave van de politie

Omtrent personen wier passen voor aankomst of vertrek zijn gevisceerd geworden.

24 December.

voor Aankomst.

A. V. Burgemeestre, Maria Louiza Ceus, van Toeban

voor Vertrek.

F. Burgemeestre, naar Bodjonegoro. Nev. Christian en 3 kinderen naar Panakassan. A. P. den Dekker, naar Ngawie. wed. Danselie, naar Passeroes.

ENGELAND.

— De eerste der kolommen, die de reusachtige koepels van het groote tentoonstelling gebouw zullen schragen is thans opgericht, en de aannemers hebben zich verbonden alles in zes maanden tijd gereed te hebben. Het hoogste gedeelte dezer koepels, zal zich 16 vt. boven het monument op Fins Street Hill verheffen, en de bezoeker die op bezaanen grond in het gebouw staat, zal zijne oogen tot eene hoogte van 180 vt. kunnen opheffen, 16 vt. hooger, dan het groote trinspet van het kristallen paleis te Sydenham, om den binnenkant van het gewelf dezer groote koepels te bereiken. Zoo breed als het gewelf van het groote trinspet van het Sydenham-paleis is, is het nogtans 8) vt. sneller dan dat door den koepel te Kensington zal bedekt worden. Wanneer men de Lontin, Southwark, Waterloo en Hungerford bruggen naast elkander legt, zullen zij geene breedere oppervlakte bedekken dan die door een dezer reusachtige gevaarten bedekt wordt. Die zich een denkbeeld wil vormen van hetzoo een koepelvormig dak van 200 vt. hoogte en meer dan 150 vt. wijt is, raden wij aan een kijkje van de werkzaamheden te Kensington te nemen, en de toebereidselen gade te slaan, die thans gemaakt worden om deze gevaarten in elkander te zetten. Gelukkig is de laatste drie weken zijn de werkzaamheden bezig met de steigers opgerigten, maar

tot het oogenblik hebben zij hun werk slechts half af; en alverens zij deze steigers gereed hebben moeten ten minste 100.000 kub. vt. hout, gezagnd, pas gemaakt, en met pin en gat in elkander gezet worden; een verwonderlijk netwerk van hout, om het vlak te vormen, waarop de werklieden arbeiden, en het ijzerwerk te schragen, met welks ineenzetting men nu bezig is. Ieder dezer twee koepels zal door acht gezeten ijzeren kolommen gedragen worden, van twee voeten in doorsnede, volkomen rond, zonder enige spijl of uitwendig versiersel. Zij zullen zich ter hoogte 108 vt. verheffen, en even dik van boven als van beneden zijn. Elke kolom zal uit vijf verschillende lengten bestaan, aaneengevoegd door bouten, die door sleuven gaan, binnen in de schacht der kolom gegoten, zoo lat, wanneer zij voltooid zijn, men niet zal kunnen zien waar zij zijn ineengezet; zij zullen het aanzien hebben van een onzagelijken mast, zonder steig.

Londen, 19 Oct. — Eene firma in deze stad, heeft het recht gekocht om alle voorwerpen, die op de groote wereldtentoonstelling in 1862 zullen komen te photographieeren, en heeft zoo als wel van zelf spreekt, dit voorrecht voor een aardig sommetje moeten koopen. De verkoop geschiedde bij inschrijving en opbod, de firma waarvan wij hier spreken bood 7000 £ (£ 84,000) zijnde het dubbele van het gebodens van het hoogste der andere inschrijvers.

FRANKRIJK.

PARIS 19 Oct. — Door de regibank van Caen (departement Calvados) is de voornamige officier der gendarmerie Leprovost, tot levenslangen dwangarbeid veroordeeld, welke straf echter wegens zijn hoogen ouderdom in gevangenisstraf is veranderd. Hij had namelijk met zijne dochter Adèle, die directrice van het postkantoor was, groote diefstallen uit de haar teevertrouwde brieven gepleegd. Zijne dochter heeft door het inslikken van spelden een einde aan haar leven gemaakt om de welverdiende en ontceerende straf die haar wachtte, te ontgaan.

De *Messenger du Midi* berigt het volgende:

Eene treurige ramp, welke zoo men vreest het leven zal hebben gekost van 117 personen, dorpelt het plaatsj. Gard in diepen rouw. Ten gevolge van eenen hevigen storm, die oer dat gedeelte van het land is uitgebarsten, is een der kolonnen van Lalle onder water gelopen; door het gewigt van het nedervallende water heeft eene aardstorting plaats gehad waardoor het genoemde aantal werklieden bedolven zijn.

De prefekt en andere overheden kwamen spoedig op de plaats des onheils om maatregelen te nemen tot redding der slagtoffers, zoo daartoe nog mogelijkheid bestond. In het begin vreesde men dat niet een der ongelukkigen meer kon worden gered daar de ingenieurs verklaarden dat meer dan 1,800,000 kubieke ellen water in de mijn was gedrongen en dat er ten minste drie maanden zouden verlopen alvorens dat water was uitgepompt. Latere berigten doen echter hopen dat het verlies aan menschenlevens niet zoo groot is als men aanvankelijk vreesde: men heeft namelijk geschreeuw en houwelslagen uit de mijn hooren opkomen. Onmiddellijk is men met kracht aan het werk gegaan om de ongelukkigen te kunnen bereiken. De prefekt van Gard leidt in persoon de werkzaamheden en reeds zijn er verscheidene loopgraven geopend. Ook in den omtrek van Montpellier heeft de storm gewerd. Tuinen werden totaal verwoest en de grootste boonen werden ontworteld en in de lucht geslingerd. Te Saint-Aunès werd het dak van het schoolgebouw afgerukt op het oogenblik dat er 30 leerlingen onderwijs ontvingen; gelukkig ontving niet een van hen enig letsel.

— Den prijszemaars wordt thans alles zoo gemakkelijk mogelijk gemaakt. Om hun de moeite te besparen, eene reis naar de zeekust, tot het gebruiken der zeebaden te onderneemen, heeft men een bij de Pont Royal liggend fregat in een zeebadinrichting beschapen. Het is een zeer origineel denkbeeld een zeebad te gebruiken, op een schip dat op zoet water drijft. Het zeewater wordt elke morgen, langs den westlijken spoorweg direct van de zeekust naar Parijs gebracht, en in de nabijheid van het fregat in een reservoir gestoot. Pipen voeren het water uit het reservoir in de prachtige versierde kabinen van het fregat. Bij het gebruik van een bad wordt de badkuip naar behoefte gevuld; dan opent men een kraan, die met een grooten ketel in verbinding staat, en een stoomkolom gaat door het bad dat in weinige minuten de verlangte warmte verkrijgt. Behalve deze baden, kan men ook nog verschillende douches en andere baden gebruiken; ook heeft men nog aan boord van dit schip eene inademingszaal daargesteld. In deze kamer wordt door een zeer schrander uitgedacht toestel een zouthoudende luchtstroom voortgebracht, die geheel overeenkomstig is met den dampkring aan de zeekust wanneer een zacht kueltje uit zee waait.

DUITSCHLAND.

HAMBURG, 19 Oct. Dezer dagen heeft alhier het volgende voorval plaats gehad. Een leeuw, die in eene houten kooi uit eene reizende menagerie naar de haven vervoerd werd, gelukte het los te breken, en uit zijne tijdelijke gevangenis te ontsnappen. Het woeste dier viel dadelijk een der drie paarden aan, die voor den wagen gespannen waren. De voorman, op een der beide anderen gezeten, zat van ontzetting verlamd, dit vreeselijk tooneel aan te staren, dat, naar het zeggen van eenige aanschouwers, — „die in het voorbijgaan gezegd — buiten alle gevaar waren, het prachtigste was, dat zij ooit gezien hadden.” In den volgende oogenblik sprong de voorman van den tweeden wagen, die er juist achter was moedig toe en liep om een touw, dat gelukkig bij de hand was. Hij ging nu koelbloedig en zonder de minste vrees op den leeuw af en sloeg hem een strik om den hals. Het woestendier, dat zich reeds aan het vleesch van zijn gevallen slagtoffer te goed deed, verwaarloosde zich niet daarop de minste acht te slaan. In een oogenblik was de strop om den hals van den verslinder toegehaald, en met de hulp van een half dozijn moeilige voorbijgangers, werd hij naar de zijde van den wagen gesleept, en op eene geduchte wijze gekneveld. Het paard, was in spijt van zijne vreeselijke wonden toen het van zijn vijaad bevrijd was nog niet geheel dood.

— Te Warschau duren de staatkundige goddiensfeestingen voort. De geheele bevolking draagt rouwkleeren en de vrouwen buitendien nog een kruis aan een zwart lint op de borst. De mannen hebben een eenzins gemoderniseerde nationale kleeding. Den rouwen franschen hoed ziet men nergens meer.

PRAG, 5 Oct. Aan de katholieke hogeschool alhier is onlangs door de oostenrijksche Universiteit, een jood (Dr. Wesesley) tot gewoon hoogleraar bij de faculteit der reestgeleerdheid benoemd. Zoo als bekend is heeft Zijne Excellentie de minister van onderwijs in Pruisen, het Salomonisch vonnis gevelk, dat de reestgeleerde faculteiten daar te lande geen jood tot *doctor juris* behoeven te promoveren.

— Den 6 September werd te Kialowie eene vrouw begraven, die wat lichamenlijk lijden betreft, misschien op de geheele wereld haars gelijke niet had. Reeds kort na hare geboorte verlamd, kon zij zich tot haar tiende jaar slechts met moeite bewegen. Van haar tiende tot haar negentiende jaar verkeerde zij zittend, en van toen af tot het einde van haar leven (haar 39ste jaar) lag zij bewegingloos in een bed, waarin zij tot eene mumie verdroogde. Eindelijk verloorde haar de dooduit het onuit sprekelijk lijden.

PRUISSEN.

De *Union* drukt zich volgender wijze uit over eene gebeurtenis welke in naauw verband staat met de krooning van den koning van Pruisen:

Er bestaat thans geen twijfel meer omtrent de tegenwoordigheid van eenen afgeant van den koning der beide Siciliën bij de krooning van den koning van Pruisen. De bladen welke dat feit aanvankelijk ontkenen zijn thans ook van meening veranderd. Uit Tuin wordt ons ten onrechte berigt dat het Pruisische gouvernement genegen is om toe te geven aan de buitensporige eischen van het Sardische kabinet. Het is waar Frans II kon geen buitengewoon ambassadeur naar Koningsberg zenden. Beroofd van zijn eigen fortuin, ja zelfs van het erfdeel dat hem zijne heilige moeder heeft nagelaten kon hij de uitgaven eener buitengewone ambassade niet bekostigen. Men mag dus gerust aannemen dat er niet een oogenblik kwestie is geweest van de zending van eenen buitengewoon ambassadeur; doch de prins Carini, die nog altijd geaccrediteerd is bij het hof van Pruisen, ontving dezulke uitnodiging als de andere leden van het diplomatische lichaam. In spijt van de tegenstrijdige beweringen der Italiaansche bladen maakten wij reeds vroeger melding van deze gebeurtenis, en het blijkt thans ten volle dat wij goed waren inzicht. Niet minder waren wij dat toen wij ook dusden mededeelen, dat de prins Carini bij de krooningsplegtigheid den rang zou innemen die hem toekomt en dat de ontvangst welke hem zou ten deel vallen willigt minder was afgemeten naar de Souvereine waardigheid van zijnen doorluchtigen meester dan wel naar de hooge achtung welke het roemrijke slagtoffer van Gaëta door geheel Europa heeft verworven. Toen de prins voor den koning verscheen was Zijne Majesteit versierd met de insignen der orde van den Heiligen Ferdinand, de grootste ridderorde der beide Siciliën en welke door de Napolitaansche monarchen alleen aan Vorsten wordt geschonken; Willem I sprak met den prins over Frans II, in welk gesprek zich ook de koningin en de prinses mengden. Bij het koninklijke banket nam de prins Carini plaats onder de speciale ambassadeurs; dat is te zeggen, hij verscheen als den vertegenwoordiger van den koning der beide Siciliën. In een woord, hij nam deel aan de krooningsplegtigheden met al het recht en al de eer, welke aan zijne betrekking zijn verbonden, en in een officieel karakter trad hij als zoon aan.

De brieven welke wij uit Berlijn ontvingen stellen ons in staat om voor de deugdelijkheid onzer berichten in te staan. De organen der Piemontsche overwelting moeten dus de vlag strijken.

ITALIE.

De *Gazette de France* geeft het volgende betrekkelijk de *question royale*, dat Frans II bij de Pruisische krooningsplegtigheden zou worden vertegenwoordigd:

„De *Indépendance* van Brussel berigt, dat de prins de Carini zich naar Koningsberg zal begeben zoodat dat toe eene uitnodiging te hebben ontvangen, en dat de snoodaardgevingen van het Wiener hof niet weinig invloed hebben uitoefend op het nemen van dat besluit.

Wij hebben reeds vroeger gezegd, dat de prins Carini te gelijker tijd met de andere ministers, welke bij het Berlijnsche hof zijn geaccrediteerd, eene uitnodiging heeft ontvangen tot bijwoning der krooningsplegtigheden. Wat betreft den prins Stradella, die volgens zeggen naar Koningsberg zou gaan als buitengewoon ambassadeur van den koning van Napels, wij kunnen bepaald bevestigen dat in de raadsvergaderingen van Frans II daarvan geen oogenblik sprake is geweest. Het Turinse kabinet, dat al de gevolgen voorzag welke zouden voortvloeijen uit de tegenwoordigheid van den Napolitaanschen minister bij de Pruisische feesten bezigde alle mogelijke middelen om de belangrijkheid van een zoodanig feit te verkleinen. Per telegraf gaf het kennis, dat de prins Stradella den koning van Napels te Koningsberg zou vertegenwoordigen. Den volgende dag kwam uit dezelfde bron een berigt, dat van het kabinet te Berlijn verklaringen waren gevraagd en dat ten gevolge daarvan het vertrek van den ambassadeur van Frans II was uitgesteld. De Piemontsche bladen verheugden zich in hetzooen zij besleuwend als eene nieuwe zegepraal welke door het kabinet te Turijn was bevestigd en welke wel kon opwezen tegen de tegenwoordigheid van den Napolitaanschen Minister bij de krooning. Van dat alles nu is niets waar! Er bestaat geen prins Stradella; wel kennen wij eenen graaf Stradella die zich bij koning Frans II bevindt en er is niet een oogenblik aan gedacht om hem naar Berlijn te zenden.

Thans een woord tot de *Sicilië*. Dat blad zegt: „de prins Carini vertrekt op aanraden van Oostenrijk van Weenen naar Koningsberg om te beproeven of hij niet bij de krooningsfeesten kan insluipen. Of hij nu binnensluipst of aan de deur blijft staan, dit gaat ons en ook Italië even weinig aan.” De prins Carini kan echter moeilijk van Weenen naar Berlijn gaan daar hij de laatste genoemde hoofdstad niet een oogenblik heeft verlaten; hij zal ook niet bij de krooning binnensluipen of aan de deur blijven staan daar hij uitgenoodigd is om als vertegenwoordiger van den koning der beide Siciliën met zijne geheele legatie de plegtigheden bij te wonen. Het denkbeeld daarom om ook Oostenrijk in deze zaak te trekken is zeer ongelukkig. Wanneer men iets verzoent moet men er ten minste eenen schijn van waarheid aan trachten te geven.

VENETIE, 15 Oct. Een onzer uitstekendste toonkunstenaars heeft dezer dagen een muzikaal wonder ontdekt, waarvan waarschijnlijk geene weerga bestaat; een zanger namelijk, die tegelijker tijd bassist, barytonist en tenorist is. De professor bevond zich op reis naar Rovigo, en moest onderweg in een dorp overnachten, waar hij zijn intrik in eene herberg nam. Nauwelijks was hij in zijne kamer gezeten, toen plotseling uit een naastgelegen vertrek eene overheerlijke basstem klonk, die Silva's aria uit Ernani zong. Toen deze zweeg verhief zich een onvergelykelijk schoone baryton, die het welbekende „Lo vedremo o vengia audace, vendroloeg. De toehoorder was nog in verbaas over de schoonheid dezer stemmen verzonken, toen een hooge, klinkende tenor van eene zeldzame welluidendheid zich hooren liet, en men eenen grooten omvang van stem, Edgars slotaria in Lucia zong. De verrukte professor kon nu zijn geestdrift niet langer bedwingen.

gen, maar stormde de kamer binnen, om het zoo rijk be-
gafte drielief voor het gesmaakte genot de welverdiende hulde
en dank toe te brengen. Maar wie schiet zijne verbazing,
toen hij slechts één jongman vond, die hem verzekerde dat
hij alleen deze drie arias gezongen had. Op de proef gesteld,
bleek dat hij de waarheid had gesproken, en dat zijne stem
den buitengewonen omvang van de lage D tot de hoge O
had, allen volle, heerlijke borsttoonen. Men houdt het voor
mogelijk, dat de professor er in zal slagen, om dezen Cro-
sus van stemmen, die de zoon van gezonde burgerlieden is
over te halen, zich aan het tooneel te wijden.

Een schrijven uit Napels van den 12 October bevat het
volgende.

„Welk eene verandering heeft er in deze stad plaats ge-
gripen sedert October 1860, toen Garibaldi nog dictator was.
Instelde van die koortsachtige spanning, welke toen eene diep
gezetelde ziekte in het maatschappelijke ligchaam schokte; in
plaats van een staat die door de revolutie omver is gewor-
pen, heerscht er thans die rust welke het kenmerk is van eenen
herstelden voorspoed en van eenen geregelde en vreedelieven-
den toestand. De indruk welke de gebeurtenissen en de staat
van Napels in het vorige jaar veroorzaakte is zoo groot, dat
die nog niet geheel is uitgewischt kunnen worden, en buiten
deze stad, te Turijn zoo wel als te Parijs, te Londen zoo goed
als te Berlijn vormt men zich een geheel verkeerd denkbeeld
van den waren toestand van het land en van de publieke
denkwijze. Algemeen denkt men, dat het gouvernement te Na-
pels onpopulair is, dat het beginsel van autoriteit volkomen
verwreken is, dat de stad als een winzwest wordt beheerd
en dat het Piemontesche leger daar verhoed wordt. Van dat
alles is niet het minste waar. In het wezen der zaak, het
nieuwe bestuur doet alles wat mogelijk is om den toestand
van het volk te verbeteren. De heer Stocchi, secretaris van
financien, heeft op den veertienden dag der intrede van Garibaldi
binnen Napels den eersten steen gelegd voor eene bank van
leening. Deze instelling zal onder het beheer staan der bank
van Napels, welke laatste hier een deel uitmaakt van het de-
partement van financien. Tot nu toe bestonden er in deze grote
stad alleen banken bij welke men guld, zilveren en gouden
voorwerpen kon beleenen. De mindere bevolking was steeds
verplicht om hare toelugt te nemen tot eene zekere soort van
makelaars, hieldenige men er in Napels versche deze duizenden
vint, en welke tegen 100 procent rente leenen. De nieuwe
bank van leening zal den 7 November a. s. worden geopend,
zijnde de verjaringsdag der intrade van den koning binnen Na-
pels. De heer Stocchi laat ook twee groote tabaksfabrieken op-
richten; ook houdt hij zich in persoon bezig met het verant-
welen den munt; dit is eene moeilijke doch niet te vermijden
werk om door het koninkrijk eenige eenvormigheid in het
muntwezen te brengen, en om de oude muntstukken der Bour-
bons te doen vervaangen door die van den koning van Italië;
want zoo lang als het volk de muntstukken onder de oogen
krijgt, welke voorzien zijn van het beeld van Ferdinand of
van Frans II, blijven zij aan de oude regering en ook aan
aan eene restauratie der verjaagde dynastie denken.

De maatregel genomen door het centrale gouvernement, dat
namelijk de uitvoer vrij is gesteld van graan uit het oude
koninkrijk der beide Siciliën heeft de ontevredenheid nog al
gemaakt. Ware die maatregel in het vorige jaar of drie
maanden geleden toegepast, een elk zou die hebben toegejuicht;
doch het oogenblik daartoe is gekozen juist nu de prijs van
het korn rijst en de oogst in verscheidene gedeelten van Eu-
ropa slecht is uitgevallen; het gevolg daarvan is dat de prijs
van het brood onmiddellijk is gestegen. Tot nu toe stond de
broodprijs zeer gematigd doch wanneer die blijft stijgen dan
zal het gouvernement vernigt zijn om hetzelfde te doen als
onder gelijke omstandigheden eens plaats vond in Parijs.

Het duifje is hier in de nolle gekomen, even als men
in Frankrijk zag onmiddellijk na de restauratie. Het meeste
wordt gesproken van een duel dat moet plaats hebben tusschen
den prins de Val d'Ebro en der generaal Bosco, en wel ten ge-
volge van een protest hetwelk de eerste heeft publiek ge-
maakt tegen het manifest der Napolitaansche emigranten. Van
de vier uitdagingen welke de prins ontving, nam hij die van
den generaal Bosco aan, daa bij Locarno als de plaats der
ontmoeting voorstellende. De generaal Bosco wilde niet naar
Locarno gaan en zond zij beide secondanten herwaarts. Een der
secondanten is een Fransman en kolonel in Pruisische dienst.
Ik weet niet hoedanig deze kwestie zal worden geregeld.
De prins de Val d'Ebro is gisteren naar Locarno vertrok-
ken alwaar hij besloten heeft den generaal af te wachten. Het
duel zal met de pistool worden beslist.

HET BEZOEK VAN DEN KONING DER NEDERLAN- DEN TE COMPIEGNE.

Het bezoek van den koning der Nederlanden te Compiègne
geeft de Constitutionnel aanleiding tot het doen van eenige be-
merkingen, waarmede dat blad aldus aanvangt:

Ter eere der vreemde bladen moeten wij erkennen dat zij
zich niet hebben overijld met een verkeerd aanzien te geven
aan het bezoek van den koning der Nederlanden in Frankrijk.
De Engelse bladen hebben met gragte de gelegenheid aan-
gripen dat hun het verblijf van den koning van Pruisen
te Compiègne aanbod om met scherpte daarover hun oordeel
te vellen. Met welbehagen zag het Duitse volk de welkome
ontvangst welke de Souverein eener natie, op welke de Duit-
sche bond trotsch is, van keizer Napoleon ten deel viel. Wat
betreft de organen der publieke opinie in Nederland, met
elfvoldoening maakten zij melding van de gragte welke
het Fransche hof toonde om den doorlichtigen gast te
mogen ontvangen, een gast in welke de Nederlandse natie
den vertegenwoordiger ziet van het aloude adellijke geslacht
Oranje Nassau.

De bedoeling van het bezoek van den koning Willem is in
het wezen der zaak zoodanig, dat de gehele pers eenstemmig
eene wisseling van volmaakte hoffelijkheid moest prijzen,
nog ermeerder door alles wat de sympathie van twee vor-
sten en van twee natien wederkeerig kan inboezemen.

De geschiedenis, welke thans meer dan immer de herinne-
ring van dynastische gebeurtenissen opteeft, zal dus op eenen
dag eene welprekende bladzijde kunnen vullen, en wel om
voor het nageslacht te bewaren hoe de zoon van koning Lo-
dewijk in het paleis te Compiègne den kleinzoon ontving van
Willem Frederik van Oranje.

Nog eene andere zaak trekt hij dat bezoek onze aandacht.
Mogen wij het niet aannemen als eene zagepraal van die na-
tuurlijke wet welke eischt, dat in spijt van de berekeningen
of verwaarlozingen der politiek, of banden tusschen natien
worden gesloten, welke als het ware bestemd zijn om naauw
met elkander te zijn vereenigd. Het is waar, die banden be-
stopden sedert lang. Sedert eenen geruimen tijd zijn de nij-
vere krachtingspanningen der Nederlandse natie in Frankrijk
gadeslagen, en de oude haat van vorige dagen, voortgebragt

door de misslagen van Lodewijk XIV, is reeds lang uitge-
wischt. Hetgeen door twee eeuwen van onophoudelijke woel-
ingen was afgebroken werd in den tijd van vijf en twintig
jaren weder opgebouwd, en Nederland is gezamenlijk met
Frankrijk in de verwijderde zeeën een krachtige versprei-
der geworden van de Europeesche beschaving.

Daarna treedt de schrijver in eene verscheidenheid van pa-
ten om aanteekenen dat de beide natien dezelfde gaden hebben
hebben, waarna hij sluit als volgt:

„Wij zullen niet verder nagaan hoeveel gewigt een vried-
schappelijk verbond tusschen Frankrijk en Nederland in de
Europeesche evenwichtsschaal zal weeten. Bij het noemen van
Lodewijk XIV spraken wij van door hem begane misslagen;
wij deden dat om in een woord den nieuwen staatkundigen
toestand te beschrijven in welke de invloed van het keizer-
lijke Frankrijk zich op het vaste land kan doen gelden. De
geschiedenis bevat lessen, welke het publiek meer of minder,
naar gelang de omstandigheden zijn, bereid is om aan te ne-
men. Wij leven thans in een tijdperk in hetwelk de dwalingen,
welke in vroegere tijden werden begaan, niet meer ver-
keerdelyk kunnen worden uitgelegd. De meest legitieme nei-
gingen van het Fransche volk opwekkend heeft het tweede
keizerrijk aan elk vaderlandsleevend hart vergunning verleend
om de zwakte van uitgestorven regeringen te begrijpen en
om hoop te blijven voeden op de meest roomrijke regeringen.

Deze weinige regelen nog en wij besluiten.

Wij zijn overtuigd dat dezelfde denkbeelden als van ons
ook door het Nederlandsche volk worden geleeld. Nog twee
dagen en koning Willem III zal Frankrijk hebben verlaten.
Voorafgestaan door het bericht van de ontvangst welke hem te
Compiègne en in Parijs is ten deel gevallen, zal de verhe-
ven souverein zonder twijfel in zijn eigen koninkrijk de echo
terugvinden van de woorden van dankbaarheid met welke hij
den souverein van Frankrijk heeft begroet.

Galvanographie.

Jacquemin, te Parijs, heeft onlangs octrooi genomen voor
een door hem uitgevonden middel om reliëfstukken te ma-
ken op metalen platen. De gewone wijze van eteen bestaat,
zoo als men weet, hierin, dat men de ontrekken van eene tee-
kening met eene harsachtige zelfstandigheid overbrengt op eene
metalen plaat en de onbedekt gebleven gedeelten door be-
handeling met zuren geleetelyk oplost, zoo dat alleen de be-
dekte plaatsen verheven blijven staan. Het is, zoo als de on-
dervinding leert, zeer moeilijk, ja bijna onmogelijk, om de
reliëf te eekening langs dezen weg in zuivere en duidelijke trek-
ken te erlangen, omdat het zuur het metaal niet overal ge-
lijkmatic aantast.

De methode van Jacquemin bestaat in de aanwending van
galvani'sche electriciteit. Men weet dat men bij galvanoplas-
tische bewerkingen het bad op eene gelijkmatige sterkte houdt,
wanneer men de positieve pool met eene ligt oplosbare elek-
trode verbindt. Daardoor verkrijgt men, dat aan het metaal-
bad steeds weder even veel metaal wordt toegevoerd, als zich
aan den negatieve pool afscheidt. Indien men nu de plaat,
nadat die op bovengemelde wijze van de teekening is voor-
zien, als electrode met den positieven pool eener galvanische
batterij verbindt, dan worden de niet bedekte plaatsen van
het metaal langzamerhand opgelost en verkrijgt men eene zuie-
vere en duidelijke, eenigzins verheven teekening op de dus

behandelde plaat. Deze uitvinding wordt door den geoorloof-
jeerden aanbevolen oor de vervaardiging van drukrollen voor
de katendrukkerijen.

Het doorboren van den berg Cenis.

Meer dan eenmaal hebben wij deze reusachtige, en in zoo
vele opzichten belangrijke onderneming besproken. Het is zeer
natuurlijk dat een werk van dien omvang, en dat zulke veel
omvattende gevolgen zal hebben, aan vele en velelei beoor-
delingen blootstaat en dat, juist omdat er een ieder de oog-
gen op gevestigd heeft, de onderneming zelve, en wat met
haar in verband staat, niet altijd juist wordt besproken en
voorgesteld.

Het is dus, onze inzien, van het uiterste gewigt de ver-
halen daarantrent uit goede en echte bronnen te putten. De
onderneming is in alle opzichten grootsch, en behoeft om be-
langstelling te wekken, niet overdreven te worden, eene een-
voudige beschrijving van den voortgang der werken is vol-
doende om de belangstelling levendig te houden.

Hiervan doordongen, geven wij nu ook weder de navol-
gende, van goederhand ontleende bijzonderheden omtrent de
voortzetting dezer onderneming.

Bij den aanvang van het werk, trachtte men zoo als in der
tijd gezegd is, zich van de rots door middel van het bouw-
en het doen springen van mijne meester te maken, maar se-
dert de machines, uitgevonden door de heeren Grattoni en So-
mellier, in werking zijn gebragt, is men er in geslaagd de
doorgraving op eene opmerkenwaardige wijze te bespoedigen.
Deze machines, door gecompriëerde lucht gedreven, zijn ver-
nuftig uitgedacht. Zij zijn van 250 paardenkrachten en wor-
den gelijktijlig aan beide zijden van den berg in werking ge-
bragt door het in beweging brengen van gereedschappen van
veel kracht en die naar willekeur kunnen bewogen worden.

Thans zijn er twee duizend vijf honderd werklieden in dienst,
waardoor het werk der doorgraving twee meters per dag, na-
melijk een meter van iedere zijde, bevordert wordt.

De tunnel zal 12 kilometers lang en in doorsnede 60 me-
ters bevatten, hij is gelegen 1,330 meters boven de opper-
vlakte der zee, en 1,060 meters beneden de kruin van den
berg Cenis. De helling die 3 per mille bedraagt, wordt in
het centrum gesplitst; van den eenen kant in de richting naar
Savije; van den anderen kant naar Piemont. In het centrum
van den weg heeft men een kanaal gegraven van 80 decime-
ters in doorsnede, dat bestemd is tot afleiding van het drup-
water.

De spoed waarmede thans de doorgraving wordt voortgezet,
geeft gegronde hoop dat de tunnel binnen zes jaren zal vol-
tooid zijn en men dan op dat tijdstip 728,000 kubieke me-
ters grond en steenrots zal hebben uitgegraven of ongeveer
1,000,000,000 kilogrammen puin van allerlei soort.

Tot nu toe heeft men dertig uren noodig om van Parijs
naar Turijn te reizen; wanneer de tunnel zal zijn doorgegraven,
zal dezelfde afstand in zeventien uren kunnen afgelegd
worden. Tot den doortocht door den tunnel zullen slechts zes
en twintig à dertig minuten noodig zijn, zoodat door middel
van dit belangrijk werk, dat ver uitmunt boven de werken
twee duizend jaren geleden door de Egyptenaren en de bewo-
ners van Babylonien ondernomen, een zekere, spoedige en min-
der kostbare weg, Frankrijk met Italië zal verbinden.

SCHEEPSBERICHTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	Flag.	Naam van het Schip.	den Gezagvoerder.	Grootte van 's schips in Last.	Grootte van 's schips in Last.	van waar gehoort.	van waar gehoort.	van waar gehoort.	van waar gehoort.	Agenten.
Dec. 23	Ned. Ind.	Almanie.	Sech Sidi b. Sal. Bahas.	85	832	Pool Laut.	7 Dec.	geen.	Soerab. i.	Onbekend.
—	Nederl.	Java.	T. J. Walter,			19	id.	id.	id.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
December 24	Nederl. Ind.	Alfalek.	Sech Abd. Kadir bin Abd. Faridja.	Makassar via Sumanap.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Oldenb.	Thijssen.	Addicks.	Nederland.	Fraser Eaton & Co.
Nederlandsche	Electra.	Wegman.
Nederlandsche	Julie Claire.	A. v. Oosteroom.
Nederlandsche	Eva Johanna.	van Bahren.
Engelsch	Native Lass.	A. Ponton.	Melbourne.
Fransch	Reine des Agnes.	Gouillard.	Nederland.
.....	Joseph en Louise.	A. Muijsen.
Han b.	Kaliman.	Spring.	Australie.	J. F. van Leeuwen & Co.
Engel.	Scotch Lassie.	Kennedy.	Balia.	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Nederlandsche	Elisabeth en Jacobs.	J. G. Lucas.	Makassar.	Hill Broekman & Co.
.....	Nicolaas Witten.	D. de Roover.	Nederland.	B. Kopersmit & Co.
.....	Resident van Sen.	Hutner.	Rotterdam.	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Ned. Ind.	Palembang Packet.	Scheel.	In Reparatie.	Schimmelpenninck & Co.
Nederlandsche	Jacoba Cornelia Clasina.	Deleliar.	in lading.	Mc Lennan & Co.
.....	Sirius.	Wag. er.

Aankomst van de Schepen te Soerabaya van den 24sten December 1861.

AANVOER.

Van Balie per de Engelse bark Swan, gezagvoerder J. H. M.
CRAIG.

4500 pic. rijst, 8 skn. tafel rijst, Oudke.

Van Pooloo Laut per de Nederl. Ind. schooner Almanie, gezagt.

SACH SAID BIN SALIM BAHASOON.

150 ton steenkolen, Mc Lennan & Co; 1 partij kaju-tingie, 298 bossen

bindrotting, 8 sk. en 1 kransdang witte dammar, 4 pkn. kaju-tingie, 1 partij

malaka stokken en 2 kn. en een stuk hout, U. van Leeuwen & Co.

UITVOER.

Naar Balie per de praauw Lintang, gezagvoerder OAWA TALEN PINO.

5 kn. manufacturen, ADAM & Co; 62 kaju-koerwerk, 103 doz. etc.

borden, GEZAGVOERDER: 9 kn. manufacturen, FRASER EATON & Co.

Marktprijzen.

SUKKER No. 16 per picol / 150/4.—

KOFFIJ per pic. / 36.—

HOEHUIDEN (per 100 st.) / 45.

WISSELMIDDELS 100% / 40. per.

PROTESTANTSCH EEREDIENST.

EERSTE KERSDAG.

Woensdag den 25sten December 1861.

's Morgens te half negen ure.

Dr. VAN STEEDEN.

TWEDE KERSDAG.

MALEISCH.

Donderdag den 26sten December 1861.

's Morgens te half negen ure

Dr. MOUNIER.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST

EERSTE KERKDAG.

Woensdag den 25sten December 1861.

Stille diensten van 6 tot 8 1/2 ure.

De Hogmis te 8 1/2 ure.

's avonds Lof te 6 1/2 ure.

TWEDE KERKDAG.

Donderdag den 26sten December 1861.

Eerste H. Dienst te 7 ure.

De Hogmis te 8 1/2 ure.

Het Lof 's avonds te 6 1/2 ure.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene oordeel-
teekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk omtrent
door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE MOY & CO TE SOERABAYA.